

Posudek na diplomovou práci I. Haškové

Místo a role přirozeného zákona v Sumě teologické sv. Tomáše Akvinského

Problematika přirozeného zákona a s ní spojená problematika přirozenosti vzbuzují v současné době vcelku pochopitelný zájem. Je proto jistě záslužné, že si autorka zvolila právě toto pro někoho snad ožehavé téma. K tomuto obtížnému úkolu nepřistoupila navíc povrchně, což je patrné z velkého množství naší i zahraniční literatury, o níž se v průběhu svých úvah opírá.

S obtížemi, s nimiž je zpracování takového velkého filosofického úkolu, se však I Hašková nevyrovnala vždy se zdarem. Samotná koncepce práce nemá pevnou strukturu a spíše na mě působí jako soubor kapitol, které se daného tématu tak či onak dotýkají. Nejasně např. působí, když se v úvodu hovoří o tom, že druhá část práce bude zpracována podle Finnise, přičemž o zmíněném autorovi nepadne (pokud jsem něco nepřehlédnul) jediné slovo. Problémy mám dále se stylistickou úrovní posuzovaného textu. Některé věty působí spíše jako jazykové hlavolamy, a tak se případný čtenář při jejich luštění skutečně zapotí. Až komická je pak autorčina záliba ve výrazu *suma sumarum*. Jedno či dvě použití tohoto (snad až příliš hovorového) obratu by snad text mohlo ozvláštnit, nicméně díky frekvenci 2 – 3 *suma sumarum* na jednu stránku, se z něj stává opravdu otravná floskule. Práce konečně neoplývá ani potřebnou pečlivostí. Např. na některých stránkách nacházíme čísla poznámek, nicméně pod čarou chybí příslušný poznámkový aparát.

V textu je bohužel i řada věcných nepřesností (Herakleitos přece není stoik) a myšlenkových zkratů, o nichž zde nemá smysl dopodrobna hovořit. U vlastní obhajoby bych proto rád, aby se autorka pokusila vysvětlit dva vzájemně související problémy. Není mi za prvé úplně jasné, jak má čtenář rozumět pojmu přirozenosti. Definice, podle níž *je přirozenost soubor přirozených nákloností* (s.

12), je nedostatečná, protože se jedná o definici kruhem. S tímto nedostatkem dále souvisí nejasné rozlišení mezi přirozenými a nepřirozenými náklonostmi. Další diskuse by se podle mého soudu mohla dotknout otázky, odkud pramení závaznost přirozeného zákona?

Z uvedeného vyplývá, že autorka měla podle mého soudu volit méně ambiciózní cíl. Méně mnohdy znamená více! I přes to však práci doporučuji k obhajobě s nadějí, že ústní projev bude lepší než ten písemný.

Mgr. Ing. Prokop Sousedík PhD